Smernica o prevencii a riešení šikanovania a kyberšikanovania

Vypracovaná v súlade so Smernicou Ministerstva školstva SR č. 1/2025

Základná škola, Vinohrady nad Váhom 347

Vypracoval: Osobnyudaj.sk, s.r.o.

v spolupráci s „Dosť bolo šikany a kyberšikany“

osobnyudaj.sk, s.r.o. DUETT Business Residence, Námestie osloboditeľov 3/A, 040 01 Košice
IČO: 50 528 041 **IČ DPH:** SK7120001878 **IBAN:** SK93 8330 0000 0026 0250 3472
SWIFT: FIOZSKBAXXX | Mestský súd Košice | Odd.: Sro Vložka č.: 41065/V

tel. číslo: 02/ 800 800 80
e-mail: info@osobnyudaj.sk
www.osobnyudaj.sk

Článok I.
Úvodné ustanovenia

1. Zamestnávateľ Základná škola, Vinohrady nad Váhom 347, so sídlom Vinohrady nad Váhom 347, IČO: 37840592 (ďalej len „zamestnávateľ“) v zmysle vyššie uvedeného vydáva internú smernicu (ďalej len „smernica“) za účelom úpravy postupov pri prijímaní a vybavovaní oznámení šikany a kyberšikany. Predmetná smernica obsahuje aj úpravu práv zamestnancov zamestnávateľa v súvislosti s oznamovaním a riešením podnetov v oblasti šikany a kyberšikany, o ktorej sa dozvedeli v súvislosti so svojím zamestnaním. Táto smernica je záväzná pre všetkých zamestnancov zamestnávateľa.

2. Interná smernica k prevencii a riešeniu šikanovania sa vydáva v súlade so Smernicou č. 1/2025 Ministerstva školstva, vedy, výskumu a mládeže Slovenskej republiky, ktorá nadobudla účinnosť dňa 1. februára 2025 a ktorou sa zrušuje sa smernica č. 36/2018 k prevencii a riešeniu šikanovania detí a žiakov v školách a školských zariadeniach.

3. Cieľom tejto smernice je zabezpečiť bezpečné a zdravé prostredie pre žiakov a zamestnancov školy, definovať preventívne opatrenia a stanoviť postupy pri riešení šikanovania.

4. Smernica je záväzná pre všetkých zamestnancov školy, žiakov a ich zákonných zástupcov. Dodržiavanie smernice podlieha kontrole vedenia školy.

Článok II.
Definícia šikanovania a vymedzenie základných pojmov

1. Na účel tejto smernice sa šikanovaním rozumie:
   a) správanie žiaka, ktorého úmyslom je získať nad iným žiakom alebo zamestnancom školy prevahu, ponižovať ho, zastrašovať alebo vytvárať zastrašujúce, nepriateľské, ponižujúce, potupujúce alebo emocionálne zraňujúce prostredie,
   b) úmyselný, spravidla opakovaný útok voči žiakovi alebo skupine žiakov, ktorí sa z rôznych dôvodov nevedia alebo nemôžu účinne brániť, a to vo forme verbálneho, fyzického, psychického, emocionálneho šikanovania alebo nebezpečného elektronického obťažovania.

2. Formy šikanovania zahŕňajú:

a) **Verbálne šikanovanie** – urážky, posmievanie, vyhrážanie.
b) **Fyzické šikanovanie** – bitky, kopance, ničenie osobných vecí.
c) **Psychické a emocionálne šikanovanie** – ignorovanie, vydieranie, rozširovanie nepravdivých informácií.
d) **Kyberšikanovanie** – zneužívanie internetu a sociálnych sietí na obťažovanie.

1. Podstatou šikanovania je najmä:
   a) úmysel získať prevahu nad druhým, ponižovať ho, zraňovať ho fyzicky, psychicky alebo emocionálne,
   b) správanie jedného žiaka alebo skupiny žiakov, ktoré sa prejavuje formou opakovaného obťažovania, zastrašovania alebo ponižovania,
   c) vytváranie situácie, v ktorej jedna osoba alebo skupina získava kontrolu nad šikanovaným, ktorý sa nedokáže alebo nemôže účinne brániť.

2. Šikanovanie sa môže prejaviť
   a) priamym šikanovaním, pri ktorom šikanovateľ zameriava svoje správanie priamo na šikanovaného, opakujúcim sa úmyselným verbálnym, psychickým, emocionálnym alebo fyzickým násilím. Tento typ šikanovania je spravidla sprevádzaný prítomnosťou ďalších účastníkov a má za cieľ získať prevahu v kolektíve,
   b) nepriamym šikanovaním, pri ktorom šikanujúci využívajú metódy vzťahového násilia a emocionálneho vydierania. Sem patrí najmä ignorovanie, zámerné vyčleňovanie šikanovaného zo sociálneho kolektívu, šírenie nepravdivých alebo znevažujúcich informácií, citlivých zvukových, obrazových alebo audiovizuálnych záznamov o šikanovanom, alebo manipulácia s názormi a postojmi ostatných členov kolektívu k šikanovanému.

3. Kyberšikanovanie (iné názvy: kyberšikana, elektronické šikanovanie, počítačová šikana, angl. cyberbullying) je forma šikany, ktorá prebieha v kybernetickom priestore, a to bez fyzického kontaktu medzi šikanovaným a šikanujúcim. Tento druh šikanovania využíva prostriedky informačných a komunikačných technológií, ako sú internet, mobilné telefóny a ďalšie elektronické zariadenia. Kyberšikanovanie môže mať aj anonymnú povahu, čo znamená, že šikanovaný sa nemusí okamžite dozvedieť o útoku a môže mať problém identifikovať páchateľa. Môže sa prejavovať verbálnym, psychickým alebo emocionálnym šikanovaním, vrátane zasielania urážlivých správ, vytvárania dehonestujúcich webových stránok alebo blogov, zverejňovania fotografií, videí či audiozáznamov s cieľom poškodiť identitu obete. Informácie zverejnené týmto spôsobom môžu byť dostupné veľkému počtu ľudí a ich odstránenie z kybernetického priestoru môže byť náročné až nemožné.

4. Kyberšikanovanie má najčastejšie tieto charakteristiky:
   a. **Nezávisí na fyzickej prevahe**, ale môže zahŕňať sociálnu alebo psychickú prevahu voči šikanovanému.
   b. Osoba, ktorá šikanuje, často **vystupuje anonymne alebo pod falošnou identitou**.
   c. Útok **nevyžaduje priamy fyzický kontakt** medzi šikanujúcim a šikanovaným.
   d. Osoba, ktorá šikanuje, **spravidla nevidí priamu emocionálnu reakciu obete**, čo je dôsledkom anonymity a odstupu umožneného informačno-komunikačnými technológiami.
   e. **Útoky sa šíria rýchlejšie prostredníctvom internetu** než inými formami komunikácie.
   f. Útoky môžu byť prístupné **širšiemu okruhu osôb**, než bolo pôvodne zamýšľané.
   g. Osoba, ktorá šikanuje, môže uskutočniť útok **z rôznych miest**, bez nutnosti osobného kontaktu.
   h. **Útoky môžu trvať dlhšie a opakovať sa**.
   i. Obete **nemusia okamžite vedieť o napadnutí**, čo môže oddialiť ich reakciu.
   j. Obete môžu mať problém **identifikovať osobu, ktorá šikanuje**, najmä ak vystupuje anonymne.
   k. **Zverejnené informácie, fotografie, audiozáznamy a videozáznamy môžu byť ťažko odstrániteľné z internetu**, čo môže mať trvalé následky.

6. Šikanovanie môže napĺňať **skutkovú podstatu trestného činu** (§ 8 Trestného zákona) a to najmä: ublíženia na zdraví (§ 155 Trestného zákona), obmedzovania osobnej slobody (§ 183 Trestného zákona), lúpeže (§ 188 Trestného zákona), vydierania (§ 189 Trestného zákona), hrubého nátlaku (§ 190 Trestného zákona), nátlaku (§ 192 Trestného zákona), porušovania domovej slobody (§ 197 Trestného zákona), sexuálneho násilia (§ 200 Trestného zákona), sexuálneho zneužívania (§ 201 Trestného zákona), krádeže (§ 212 Trestného zákona), neoprávneného užívania cudzej veci (§ 215 Trestného zákona), poškodzovania cudzej veci (§ 245 Trestného zákona), nebezpečného vyhrážania sa (§ 360 Trestného zákona), nebezpečného prenasledovania (§ 360a Trestného zákona), výroby detskej pornografie (§ 368 Trestného zákona), rozširovania detskej pornografie (§ 369 Trestného zákona), prechovávania detskej pornografie a účasti na detskom pornografickom predstavení (§ 370 Trestného zákona), ohovárania (§ 373 Trestného zákona), nebezpečného elektronického obťažovania (§ 360b Trestného zákona).

   Ak šikanujúci nie je trestne zodpovedný z dôvodu nízkeho veku (§ 22 Trestného zákona), táto skutočnosť nebráni podaniu žaloby na náhradu škody.

Zamestnanec školy, ktorý je oboznámený s prípadom šikanovania a neprijme vhodné opatrenia na prevenciu alebo riešenie šikanovania, môže byť trestne stíhaný za:

a. neprekazenie trestného činu (§ 341 Trestného zákona),
b. neoznámenie trestného činu (§ 340 Trestného zákona),
c. ublíženie na zdraví (§ 155 až 158 Trestného zákona).

5. Šikanovaný (Obeť) – obeťou šikany môže byť ktokoľvek. Ohrozené bývajú často deti, ktoré už sú dlhšie objektom agresie iných, deti hendicapované s určitou odlišnosťou, či už mentálnou alebo fyzickou, deti, ktoré prišli z iného kolektívu, ale aj úspešní žiaci, ktorí v niečom vynikajú (prospech, školský úspech, dobrý vzťah s pedagógom). Veľmi často sa stáva, že obeťami šikany sú deti pochádzajúce z rodín so slabým socioekonomickým statusom, kde býva vyššia miera tolerancie násilia a menšia možnosť, že takýto rodičia budú dieťa ochraňovať. V zásade akákoľvek inakosť dieťaťa (v zmysle napr. etnickej príslušnosti, vierovyznania, národnosti, štýlu obliekania, introverzie, výzoru...) sa môže stať spúšťačom pre jeho šikanovanie.

6. Šikanujúcim žiakom alebo skupinou žiakov - je osoba alebo skupina, ktorá opakovane psychicky alebo fyzicky ubližuje šikanovanému s cieľom ublížiť, spôsobiť ujmu alebo znížiť jeho spoločenské postavenie. Šikanovaný považuje takéto správanie za nepríjemné a škodlivé. Šikanujúci žiak alebo skupina žiakov sa s obetou vo väčšine prípadov poznajú aj z reálneho života. Títo žiaci môžu mať znížené schopnosti viesť zdravé sociálne vzťahy a riešiť svoje vlastné problémy. Odborníci sa zhodujú, že aktéri šikanovania môžu mať negatívne postoje voči sebe aj voči ostatným, často vyrastajú v problémových rodinných podmienkach a trpia nedostatkom rodičovskej lásky a pozornosti, pričom školu vnímajú negatívne. Často im chýba empatia.

7. Účastníkmi šikanovania - sú žiak alebo skupina žiakov, ktorí sú prítomní pri šikanovaní alebo ktorí majú o šikanovaní vedomosť a nie sú priamo šikanujúcimi ani šikanovanými. Títo účastníci môžu byť svedkami šikanovania, pričom o šikanovaní môžu vedieť prostredníctvom rôznych informácií, ako sú správy medzi šikanujúcim a šikanovaným, urážlivé komentáre na adresu obete alebo zverejnené intímne či zosmiešňujúce obrázky obete.

8. Dôvodom šikanovania - je najmä osobitná charakteristika šikanovaného, ktorá spravidla spočíva v jeho zdravotnom znevýhodnení, pohlaví, náboženskom vyznaní alebo viere, príslušnosti k národnosti alebo etnickej skupine, sexuálnej orientácii alebo rodovej identite,

osobnyudaj.sk, s.r.o. DUETT Business Residence, Námestie osloboditeľov 3/A, 040 01 Košice
IČO: 50 528 041 **IČ DPH:** SK7120001878 **IBAN:** SK93 8330 0000 0026 0250 3472
SWIFT: FIOZSKBAXXX | Mestský súd Košice | Odd.: Sro Vložka č.: 41065/V
tel. číslo: 02/ 800 800 80
e-mail: info@osobnyudaj.sk
www.osobnyudaj.sk

jazyku, sociálnom, spoločenskom alebo majetkovom postavení jeho rodiny. Ďalšími možnými dôvodmi môžu byť aj iné osobné charakteristiky, ako napríklad nosenie okuliarov, nadváha alebo nízka pohybová gramotnosť.

9. **Šikanovaním nie je** – na účel tejto smernice sa za šikanovanie nepovažuje:
   a) **jednorazový alebo impulzívny prejav násilia** alebo agresie medzi žiakmi akútnym neovládnutím emócií, ktoré bezprostredne odznievajú,
   b) **prejav násilia alebo agresie medzi žiakmi mimo školy**, ktorý nevyplýva zo vzťahov medzi žiakmi v škole, okrem kyberšikanovania,
   c) **nezhoda medzi zamestnancom školy a** žiakom súvisiaca s výchovnovzdelávacím procesom.

10. **Nebezpečné elektronické obťažovanie** – trestný čin podľa ust. § 360b Trestného zákona „Tri roky odňatia slobody môžu hroziť tomu, kto druhú osobu úmyselne dlhodobo ponižuje, zastrašuje, neoprávnene koná v jej mene alebo spôsobuje iné podobné dlhodobé obťažovanie.“ Rovnako bude potrestaný ten, kto „neoprávnene zverejní alebo sprístupní tretej osobe obrazový, zvukový alebo obrazovo-zvukový záznam jeho prejavu osobnej povahy získaný s jeho súhlasom, spôsobilý značnou mierou ohroziť jeho vážnosť alebo privodiť mu inú vážnu ujmu na právach.“

11. **Pracovnoprávnym vzťahom** je pracovný pomer, obdobný pracovný vzťah, štátnozamestnanecký pomer alebo služobný pomer.

12. **Pracovnoprávny úkon** je právny úkon zamestnávateľa alebo vydanie rozhodnutia zamestnávateľom v pracovnoprávnom vzťahu.

13. **Štátna školská inšpekcia** – plní funkciu kontroly štátu nad úrovňou pedagogického riadenia, nad úrovňou výchovy a vzdelávania a materiálno-technických podmienok vrátane praktického vyučovania v školách a školských zariadeniach, na pracoviskách praktického vyučovania a nad úrovňou činností v špeciálnych výchovných zariadeniach a školských zariadeniach výchovného poradenstva a prevencie.

14. **Zákonný rámec** – zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zákon č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších právnych predpisov.

Článok III.
Prevencia šikanovania

1. Pri prevencii šikanovania škola dbá na vytváranie bezpečného prostredia, v ktorom sa vznik šikanovania aktívne obmedzuje.

2. Pri prevencii šikanovania škola primerane pôsobí na žiakov podľa ich veku, psychickej a intelektuálnej úrovne s dôrazom na hodnotovú výchovu.

3. Za prevenciu šikanovania v škole zodpovedá riaditeľ školy. Riaditeľ školy zabezpečuje činnosti súvisiace s prevenciou šikanovania prostredníctvom pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov.

4. Prevencia šikanovania sa zabezpečuje najmä:
   a. využívaním takého obsahu výchovy a vzdelávania a takých metód a foriem výchovy a vzdelávania, ktoré posilňujú úctu, toleranciu, empatiu a solidaritu žiakov,
   b. aktívnym sústavným výchovným pôsobením pedagogického zamestnanca a odborného zamestnanca,
   c. dlhodobou strategickou činnosťou, realizáciou preventívnych programov, prednášok, diskusií a mimoškolských činností,
   d. spoluprácou s rodičmi, poručníkmi a zákonnými zástupcami žiakov,
   e. aktívnym prístupom orgánov školskej samosprávy pri navrhovaní opatrení školy k prevencii šikanovania,
   f. spoluprácou školy so zariadeniami poradenstva a prevencie.

5. Riaditeľ školy alebo ním poverený pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec posudzuje navrhované činnosti z hľadiska predchádzania nežiaducemu vplyvu na žiakov v spolupráci so zariadením poradenstva a prevencie.

6. Riaditeľ školy alebo ním poverený pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec priebežne informuje zákonných zástupcov o opatreniach školy pri prevencii šikanovania prostredníctvom webového sídla školy alebo triednych schôdzí.

7. Riaditeľ školy zodpovedá za systémové aktivity školy pri prevencii šikanovania a v spolupráci s pedagogickou radou a orgánmi školskej samosprávy:
   a. rozpracúva opatrenia školy pri prevencii šikanovania v školskom poriadku,
   b. zabezpečuje dôkladný výkon dozoru v priestoroch školy.

8. Riaditeľ školy:

osobnyudaj.sk, s.r.o. DUETT Business Residence, Námestie osloboditeľov 3/A, 040 01 Košice
IČO: 50 528 041 **IČ DPH:** SK7120001878 **IBAN:** SK93 8330 0000 0026 0250 3472
SWIFT: FIOZSKBAXXX | Mestský súd Košice | Odd.: Sro Vložka č.: 41065/V
tel. číslo: 02/ 800 800 80
e-mail: info@osobnyudaj.sk
www.osobnyudaj.sk

a. zabezpečuje vzdelávanie zamestnancov školy v oblasti prevencie a riešenia šikanovania,
b. zapája do prevencie šikanovania orgány školskej samosprávy a zriaďovateľa,
c. zverejňuje kontaktné údaje právnických osôb, ktoré sa zaoberajú prevenciou a riešením šikanovania,
d. zabezpečuje povinnosť zamestnancov školy oznamovať podozrenie zo šikanovania a prijať zodpovedajúce opatrenia,
e. oboznamuje zamestnancov školy so spôsobom oznamovania šikanovania a preverovania šikanovania,
f. zabezpečuje poučenie zamestnancov školy o možných právnych dôsledkoch šikanovania,
g. zabezpečuje poučenie zamestnancov školy o možnosti uloženia opatrenia vo výchove šikanujúcemu žiakovi a o právnych krokoch v prípade potreby,
h. informuje zamestnancov, žiakov a zákonných zástupcov o postupe pri zistení šikanovania.

9. Zamestnanci školy každoročne absolvujú odborné školenie zamerané na prevenciu a riešenie šikanovania a kyberšikanovania. Toto školenie zahŕňa:
   a. aktuálne legislatívne požiadavky a metodické usmernenia v oblasti prevencie šikanovania a kyberšikanovania,
   b. rozpoznávanie rizikového správania a identifikáciu varovných signálov,
   c. efektívne postupy pri riešení a prevencii šikanovania v školskom prostredí,
   d. komunikáciu so šikanovanými, šikanujúcimi a zákonnými zástupcami,
   e. zásady bezpečného používania digitálnych technológií a prevenciu kyberšikanovania.

Článok IV.
Podávanie, prijímanie, preverovanie, evidovanie a vybavovanie podnetov šikanovania a kyberšikanovania

1. Podať podnet možno písomne alebo elektronicky, a to na adrese: Základná škola, Vinohrady nad Váhom 347 , Vinohrady nad Váhom 347 .

2. Riaditeľ školy alebo ním poverená osoba pri zisťovaní a preverovaní šikanovania najmä:
   a. zabezpečí bezodkladnú pomoc obetiam a ochranu obetí,
   b. zabezpečí dozor v triede, kde sa preveruje šikanovanie,
   c. vykonáva opatrenia na zabránenie možnej krivej výpovede šikanujúceho jeho izoláciou počas preverovania šikanovania, ak sa šikanujúci nachádza v priestoroch školy.

3. Preverovanie a zisťovanie šikany a kyberšikany by malo prebehnúť bezodkladne, kým šikanujúci ešte nie je dohodnutý na spoločnej výpovedi so šikanovaným, svedkami alebo inými osobami, ktoré na šikanovanie upozornili. V tomto smere treba zabezpečiť, aby šikanovaný nebol konfrontovaný s šikanujúcim. Následne je potrebné zabezpečiť zistenie kto bol svedkom a uskutočniť individuálne rozhovory alebo konfrontačné rozhovory so svedkami.

4. V prípadoch šikany je kľúčové uchovať dôkazy takéhoto konania a to už aj pri podozrení na šikanovanie. Keďže tieto útoky môžu prebiehať aj pomocou informačno-komunikačných technológii, je vhodné pri zabezpečovaní dôkazov požiadať o pomoc aj správcu siete alebo externého experta.

5. Následne je potrebné vo vzťahu k obeti, šikanujúcemu, a svedkovi šikanovania kontaktovať:
   a) zákonných zástupcov alebo osoby, ktoré sa osobne starajú o dieťa alebo,
   b) zariadenie, v ktorom je žiak umiestnený na základe rozhodnutia súdu prípadne zariadenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, v ktorom je žiak umiestnený.

6. V rámci riešenia šikany na školách je vhodné pri zisťovaní a preverovaní používať anonymné dotazníkové metódy. Počas celého priebehu je potrebné viesť písomné záznamy o riešení jednotlivých prípadov šikanovania a pri každom rozhovore so šikanovaným, šikanujúcim alebo svedkami šikanovania zabezpečiť prítomnosť najmenej dvoch pedagogických zamestnancov alebo odborných zamestnancov.

7. Opatreniami na riešenie šikanovania a kyberšikanovania pre šikanovaného a jej zákonných zástupcov, sú najmä odporúčanie vyhľadať individuálnu odbornú starostlivosť, zabezpečenie skupinového intervenčného programu v spolupráci s centrom a zaistenie bezpečia obete.

8. Písomné oznámenie zaslané prostredníctvom pošty by malo byť podané alebo zaslané v zalepenej obálke s vyznačenou poznámkou „Neotvárať – oznámenie podnetu šikany a kyberšikany“.

9. Písomné oznámenie je možné podať aj prostredníctvom poštovej schránky nachádzajúcej sa v sídle školy v zalepenej obálke s vyznačenou poznámkou „Neotvárať – oznámenie podnetu šikany a kyberšikany“.

10. Škola by mala umiestniť poštovú schránku tak, aby mal každý žiak a zamestnanec možnosť podať oznámenie anonymne a bezpečne.

11. Pravidelné vyprázdňovanie poštovej schránky zabezpečuje zamestnanec určený školou.

12. Schránka sa vyprázdňuje pravidelne, minimálne raz týždenne.

13. Prijaté oznámenia sú evidované v osobitne určenej podacej knihe.

14. Osoba poverená evidenciou písomných oznámení prijíma podnety a zabezpečuje ich preverenie v rámci školy.

15. Osoba poverená vyprázdňovaním poštovej schránky a evidenciou písomných oznámení je oprávnená obálku s doručeným oznámením s vyznačenou poznámkou „Neotvárať – oznámenie podnetu šikany a kyberšikany“ otvoriť iba po schválení zo strany štatutára, prípadne priameho nadriadeného.

16. Prostredníctvom elektronického portálu na webovom sídle školy je možné oznámenie uskutočniť vyplnením tam umiestneného elektronického formulára. Tento spôsob podávania oznámení je dostupný 24 hodín denne.

17. Škola je povinná prijať každé oznámenie.

18. Každé oznámenie je zaevidované v osobitne určenej evidencii oznámení.

19. Osoby zúčastnené na riešení podnetov šikany a kyberšikany sú povinné zachovávať dôvernosť informácií. Táto povinnosť trvá aj po skončení pracovného pomeru.

20. Pri preverovaní podnetu sa posudzuje obsah oznámenia bez ohľadu na jeho označenie.

21. V prípade, že z obsahu podnetu vyplýva, že na jeho vybavenie je príslušný iný orgán, škola môže podnet postúpiť tomuto orgánu.

22. Osoba preverujúca podnet spíše o výsledku preverenia písomný záznam (ďalej len „záznam“).

Článok V.
Evidovanie podnetov šikany a kyberšikany

1. Zamestnávateľ je povinný najmenej počas troch rokov odo dňa doručenia podnetu viesť evidenciu podnetov. Evidencia podnetov podľa predchádzajúcej vety musí obsahovať:
   a) dátum doručenia podnetu,
   b) predmet podnetu,
   c) výsledok preverenia podnetu,
   d) dátum skončenia preverenia podnetu.

2. Zamestnávateľ je povinný prijať primerané bezpečnostné a organizačné opatrenia s cieľom zaistiť úroveň bezpečnosti ochrany osobných údajov pri evidencii oznámení podľa predchádzajúceho bodu tejto Smernice.

Článok VI.
Spracúvanie a ochrana osobných údajov vedených v evidencii oznámení

1. Pre potreby vedenia evidencie a riešenia podnetov, pre potreby komunikácie so zákonnými zástupcami, ako aj pre potreby komunikácie s orgánmi činnými v trestnom konaní, resp. správnymi orgánmi, je zamestnávateľ oprávnený spracúvať osobné údaje v súlade s čl. 6 ods. 1 písm. e) a čl. 6 ods. 1 písm. c) NARIADENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov), resp. v súlade s ust. § 13 ods. 1 písm. e) a § 13 ods. 1 písm. c) zákona č. 18/2018 Z. z. o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len ako zákon o ochrane osobných údajov).

2. Pri preverovaní podnetu, sú osoby zúčastnené na preverovaní podnetu povinné dbať na ochranu osobných údajov v zmysle všeobecného nariadenia o ochrane údajov a zákona o ochrane osobných údajov.

3. Zamestnávateľ je povinný poučiť poverené osoby s ohľadom na rozsah práv a povinností, ktoré im vyplývajú zo všeobecného nariadenia o ochrane údajov pri spracúvaní osobných údajov.

Článok VII.
Postup pri zistení šikany a kyberšikany

1. Pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec je povinný šikanovanie, alebo podozrenie zo šikanovania medzi žiakmi bezodkladne riešiť a každej jeho obeti bezodkladne poskytnúť pomoc.

2. Ak pedagóg zistí u detí typické príznaky, musí bezodkladne konať. Šikanovanie vyšetruje a rieši triedny učiteľ, ktorý si vyžiada informácie od všetkých vyučujúcich. Ku každému závažnejšiemu prípadu je potrebné prizvať výchovného poradcu, prípadne špeciálneho školského pedagóga. Počínanie pedagóga má mimoriadny výchovný význam. Aby bol boj proti šikanovaniu úspešný, je potrebná zapojiť doň nielen školu , ale aj rodičov a celé okolie, ktoré žiakov obklopuje.

3. Hlavné zásady pri vyšetrovaní patologických javov:
   a) chrániť zdroj informácií – neprezradiť ho,
   b) prezradiť čo najmenej o tom, čo už nám je doposiaľ známe a overené,
   c) vypočuť poškodeného, obvineného a svedkov každého osobitne a neskôr ich výpovede konfrontovať,
   d) výsledky výpovede starostlivo zaznamenať.

4. V prípade, ak sa šikanovanie alebo kyberšikanovanie týka maloletých – či už v pozícii šikanujúceho alebo obete, škola by mala spolupracovať s odbornými zamestnancami príslušného centra pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie a ďalšími odbornými pracoviskami poradenských služieb a preventívnych služieb v regióne. Jednou z možností je aj spolupráca školy s orgánmi sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately. V neposlednom rade je kľúčová komunikácia s rodičmi maloletého šikanujúceho.

5. Riaditeľ školy je povinný oznámiť orgánom činným v trestnom konaní podozrenie, že žiak sa dopustil šikanovania, spáchania trestného činu alebo opakovane páchal priestupky v súvislosti so šikanovaním.

6. Riaditeľ školy je povinný orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately oznámiť podozrenie, že žiak sa dopustil šikanovania, skutočnosti, ktoré ohrozujú šikanovaného, šikanujúceho alebo svedkov a opatrenia, ktoré prijal.

Článok VIII.
Komunikácia so zákonnými zástupcami

1. Riaditeľ školy, koordinátor prevencie a triedny učiteľ by mali priebežne informovať zákonných zástupcov, o preventívnych činnostiach školy. Pri realizácii preventívnych činností školy riaditeľ školy, koordinátor prevencie a triedny učiteľ venujú zvýšenú pozornosť efektivite týchto činností. Za efektívnu stratégiu v príslušnej oblasti sa nepovažujú jednorazové činnosti, kultúrne podujatia, moralizovanie a zastrašovanie. Úlohou riaditeľa školy, koordinátora prevencie a triednych učiteľov je vopred preveriť navrhované preventívne činnosti školy s cieľom predísť nežiaducemu vplyvu šikanovania na žiakov.

2. Riaditeľ školy by mal pravidelne oboznamovať s podstatou, formami a nebezpečnými dôsledkami šikanovania:
   a) všetkých žiakov príslušnej školy a ich zákonných zástupcov,
   b) zamestnancov školy príslušnej školy,
   c) prípadne osoby, ktoré sa osobne starajú o dieťa alebo
   d) zariadenie, v ktorom je žiak umiestnený na základe rozhodnutia súdu.

3. Riaditeľ školy môže odporučiť zákonným zástupcom šikanujúceho a osobám, ktoré sa osobne starajú o dieťa alebo zariadeniu, v ktorom je umiestnený na základe rozhodnutia súdu, umiestniť šikanujúceho na dobrovoľný diagnostický pobyt do diagnostického centra alebo do liečebno-výchovného sanatória.

4. Riaditeľ školy alebo ním poverený pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec pri rozhovore so zákonným zástupcom alebo so zástupcom zariadenia šikanovaného, šikanujúceho alebo účastníkov šikanovania vo veci šikanovania dbá na zachovanie dôvernosti informácií.

5. O rozhovore podľa odseku 4 vrátane informovania zákonného zástupcu vyhotoví riaditeľ školy alebo ním poverený pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec zápis, z ktorého jedno vyhotovenie poskytne zákonnému zástupcovi alebo zástupcovi zariadenia.

Článok IX.
Opatrenia na riešenie šikanovania a kyberšikanovania

1. Škola dbá na bezodkladné riešenie šikanovania podľa tejto smernice a v prípade, že sa vyskytne prípad šikanovania, môže použiť tieto opatrenia:

a) Opatrenia vo vzťahu k šikanujúcemu:

i. Riaditeľ školy alebo ním poverený pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec zabezpečí individuálny rozhovor odborného zamestnanca školského podporného tímu alebo odborného zamestnanca zariadenia poradenstva a prevencie so šikanujúcim za prítomnosti jeho zákonného zástupcu alebo zástupcu zariadenia s cieľom objasnenia motivácie, sociálneho a rodinného pozadia správania šikanujúceho a určenia ďalšieho postupu; časti rozhovoru sa môžu konať aj bez prítomnosti zákonného zástupcu alebo zástupcu zariadenia, ak na to dá zákonný zástupca alebo zástupca zariadenia preukázateľný súhlas.

ii. Podľa potreby sa navrhne intervencia v zariadení poradenstva a prevencie alebo zabezpečí intervencia prostredníctvom odborného zamestnanca školy, vrátane podporných činností v príslušnej triede a zabezpečia sa podmienky pre fyzickú a psychickú bezpečnosť žiakov príslušnej triedy.

iii. Podľa potreby môže byť šikanujúcemu uložené opatrenie vo výchove alebo znížený stupeň klasifikácie správania žiaka; to neplatí, ak ide o dieťa materskej školy.

b) Opatrenia vo vzťahu k šikanovanému:

i. Riaditeľ školy alebo ním poverený pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec zabezpečí podmienky na fyzickú a psychickú bezpečnosť šikanovaného a podľa potreby zabezpečí zdravotné ošetrenie.

ii. Zabezpečí šikanovanému bezodkladnú psychologickú pomoc a podporu.

iii. Po porade s príslušným odborným zamestnancom zabezpečí cielenú a systematickú podporu najmä prostredníctvom zariadenia poradenstva a prevencie.

iv. Podľa potreby spolupracuje so Štátnou školskou inšpekciou, regionálnym úradom školskej správy alebo s Úradom komisára pre deti.

c) Opatrenia vo vzťahu k účastníkom šikanovania:

v. Riaditeľ školy alebo ním poverený pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec zabezpečí účastníkom šikanovania podľa potreby individuálnu podporu a poradenstvo na základe posúdenia školského

podporného tímu, školského psychológa alebo psychológa zariadenia poradenstva a prevencie.

vi. Zabezpečí skupinovú intervenciu v spolupráci so školským podporným tímom alebo so zariadením poradenstva a prevencie.

vii. Zabezpečí skupinové činnosti s cieľom smerovania žiakov k pozitívnym postojom a hodnotám a k rozvíjaniu schopnosti identifikovať sociálnopatologické javy primerane ich veku, najmä v rámci realizácie preventívnych programov, triednických hodín, vyučovania prierezových tém a činností neformálneho vzdelávania.

2. Opatrenia v mimoriadnych prípadoch (napr. naplnenie skutkovej podstaty trestného činu, resp. opakujúcich sa prípadoch):
   a) odporučiť rodičom umiestniť žiaka na dobrovoľný diagnostický pobyt v diagnostickom centre,
   b) oznámiť príslušnému Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny – oddeleniu sociálno-právnej ochrany detí a sociálnej kurately za účelom využitia nutných výchovných opatrení v prospech maloletého v zmysle zákona č. 195/1998 Z.z. o sociálnej pomoci, v znení neskorších predpisov,
   c) oznámiť príslušnému útvaru Policajného zboru SR, ak došlo k závažnejšiemu prípadu šikanovania, pri ktorom je podozrenie, že bol spáchaný čin napĺňujúci skutkovú podstatu trestného činu.

3. Pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec je povinný šikanovanie, alebo podozrenie zo šikanovania medzi žiakmi bezodkladne riešiť a každej jeho obeti bezodkladne poskytnúť pomoc.

Článok X.
Úrad komisára pre deti

1. Riaditeľ školy, pedagogickí zamestnanci a odborní zamestnanci musia dbať pri rozhovore so zákonnými zástupcami obete, šikanujúceho alebo svedka najmä na zachovanie dôvernosti informácií. Riaditeľ školy môže odporučiť zákonným zástupcom šikanujúceho a osobám, ktoré sa osobne starajú o dieťa umiestniť šikanujúceho na dobrovoľný diagnostický pobyt do diagnostického centra alebo do liečebno-výchovného sanatória. O týchto úkonoch osoba poverená riaditeľom školy vyhotovuje zápis, z ktorého po jednom vyhotovení poskytne každej zo zúčastnených osôb.

2. Úrad komisára pre deti sa v našich podmienkach podieľa na ochrane práv detí podporou a presadzovaním práv priznaných dieťaťu podľa Dohovoru o právach dieťaťa a medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná. Na rozdiel od ostatných orgánov ochrany práv sa komisár zaoberá výlučne právami detí.

3. Každý má právo obrátiť sa na komisára pre deti vo veci porušovania práv dieťaťa alebo ohrozovania práv dieťaťa. Dieťa má právo obrátiť sa na komisára pre deti priamo alebo prostredníctvom inej osoby aj bez vedomia rodičov, poručníka, opatrovníka alebo inej osoby, ktorej bolo dieťa zverené do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov.

4. Komisár pre deti posudzuje okrem ostatných podnetov aj podnety v oblasti šikany a kyberšikany a jednou z možností, ako riešiť takéto prípady, resp. zmierniť jeho následky je obrátiť sa na tento orgán. Podnety Komisárovi pre deti sa môžu týkať porušovania práv dieťaťa v škole alebo aj mimo územia školy.

Článok XI.
Záverečné ustanovenia

1. Táto smernica ako aj úplné znenie zákona je zverejnené a dostupné všetkým zamestnancom zamestnávateľa na webovom sídle zamestnávateľa.

2. Zamestnávateľ zabezpečí informovanie všetkých zamestnancov o tejto smernici a vyhotoví o tom písomný záznam. Táto smernica nadobúda platnosť a účinnosť dňom .....

V..... dňa .....

.....

Pečiatka a podpis štatutára